BIBEL

Svenska Bibelsällskapets tidning 2/2014

Projekt

Magdalena bygger mentala muskler

Sid 4

Christer Åsberg delar tokiga tryckfel i bibelöversättning Sid 7

Ny översättning av Galaterbrevet kräver aktiv bibeltolkning Sid 8

Bibeläventyret firar sin tusende instruktör Sid 10

Biblar till Kina-kampanjen i spännande fas Sid 12

Ny ledare för Bibelsällskapet börjar 4 augusti

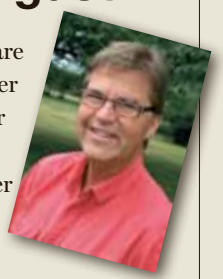

Nästa generalsekreterare för Bibelsällskapet heter Anders Blåberg. Under augusti blir han introducerad i sina uppgifter av Krister Andersson som sedan går i pension. Anders kommer närmast från en tjänst som missionsdirektor för Evangeliska Frikyrkan (EFK). Han har även varit ledamot av Bibelsällskapets styrelse sedan 2006.

Läsarna har sagt sitt om tidningen

Varmt tack till alla 549 personer som svarade på förra numrets läsarundersökning! Vi har fått värdefulla tips på innehåll och artikeluppdrag. Svaren är sammanställda, men analysen är inte klar. Det går dock att se att bland de svarande är många runt 70 år, och 78 procent vill att tidningen fortsätter som papperstidning i stället för nyhetsbrev. I topp bland önskat innehåll är vittnesbörd om tro, bibelforskning, personporträtt och översättning.

Apropå vår Kinasatsning

Bibelsällskapets årsredovisning för *2013* i siffror

- **9** samfund fanns representerade bland Bibelsällskapets huvudmän
- **11** personer var anställda under året, varav några på deltid
- **621** medlemmar var registrerade
- **2 656** enskilda givare gav gåvor
- **390** stödförsamlingar gav 1 500 kr
- **671** bibeläventyrare/instruktörer träffade runt 35 000 elever
- **160** nya instruktörer utbildades i Gamla och Nya testamentet
- **1 522** Bibeläventyr bokades av skolklasser och församlingar
- **4** webbplatser hölls i gång: **bibelsällskapet.se** **bibeln.se** **bibelbutiken.se** **bibeläventyret.se**
- **10 600** exemplar av tidningen Bibel trycktes vid tre tillfällen
- **5 086 000** kronor samlades in
- **13** procent gick till insamlingskostnad
- **18** projekt i andra länder fick bidrag
- **463 000** kr blev årets resultat
- **3** procent av Bibelbutikens försäljning betalades kontant, övrigt via faktura
- **50 000** julkort såldes (Nytt på gång!)
- **1 432** personer laddade ner appen Bibel 2000 till iPhone
- **3** titlar gavs ut på Bibelsällskapets förlag och Bibelakademiförlaget
- **1 000** tack till dig som under året bidragit till att göra Bibeln översatt, spridd, känd och använd!

Med Bibeln som färdkost

Krister tar adjö

När jag fyllde 9 år fick jag min första bibel av mina föräldrar. Det var en svart helbibel i skinn med mitt namn i guld på framsidan. En sådan väldig massa text! Var ska man börja läsa någonstans?

Pappa tyckte att vi kunde börja läsa i Psaltaren. Och så gjorde vi varje kväll, en efter en, tills alla psalmerna tagit slut. Men sedan då? Jo, tyckte pappa, det kunde vara bra att börja med ett evangelium. Så började vi läsningen av Johannesevangeliet.

Utveckling av mitt inre

Det blev för mig inledningen och invigningen i Bibelns fascinerande värld. Därmed inte sagt att jag varit en regelbunden och systematisk bibelläsare livet igenom. Framför allt har Bibeln blivit min färdkost, en andlig föda till växt och utveckling av mitt inre liv.

> *”En sådan massa text! Var ska man börja läsa?”*

Många är de som under årens lopp hjälpt mig in i Bibeln. Allt ifrån söndagsskollärare och ungdomsledare till lärare i teologiska ämnen på akademisk nivå. Ett och annat har stannat kvar medan annat har passerat förbi. Men kvar finns Livet med stort L, det inre liv med Herren Jesus som närmaste vän och förtrogne som jag inte kan leva förutan. Bibeln och ett antal människor hjälpte mig fram till denna livsavgörande upptäckt och detta fascinerande möte.

Nu inför pensionsstrecket närmar sig tiden för summering. Åtminstone när det gäller det så kallade yrkesverksamma livet i vilket Bibeln haft en framträdande roll. Från det att jag 1972 ordinerades som pastor och missionär inom dåvarande Svenska Missionsförbundet har Bibeln också varit kopplad till förutsättningarna för mitt dagliga bröd. Bara det kan väcka till eftertanke. Bibeln hänger även samman med alla resorna världen över, de många åren i missionsuppdrag i Afrika eller uppdragen som ledare för kyrkor och organisationer. I Bibelsällskapet blev det tio år.

Nu är arbetsåren förbi. Kvar finns framtidsåren med Bibeln. Kanske blir det utrymme för de fördjupningar i olika ämnen jag inte fick tid med tidigare. Nu kommer jag kanske att göra upptäckter i Bibelns texter som jag borde ha sett långt tidigare. Nu kanske jag kastar näten på andra sidan båten som lärjungarna gjorde och fångsten blir större än jag någonsin kunnat drömma om ...

Förändrad syn

Hur det än blir är min tacksamhet stor över åren som gått. Min syn på Bibeln, dess texter och tolkningsvarianter, har förändrats sedan jag var nio år. Men inte tilltron till Ordet som Guds kraft till frälsning. Att Ordet blivit människa och lever ibland oss är en av livets värdefullaste insikter. Utan detta organiska liv som till och med segrar över döden vore det mesta torftigt och försumbart.

Tack, kära bibelvänner för alla kontakter, alla gåvor till bibelarbetet och all uppmuntran och all förbön under dessa tio år! Fortsätt att be och ge! Med stor glädje lämnar jag den 4 augusti över ansvar och uppgifter till min efterträdare Anders Blåberg! Välkommen Anders!

Krister Andersson
Generalsekreterare

BIBEL SÄLLSKAPET

Svenska Bibelsällskapet
arbetar för att Bibeln ska översättas, spridas och användas. Vi är en del av världens största bibelrörelse som heter United Bible Societies, UBS. Via UBS arbetar vi tillsammans med 146 andra bibelsällskap för att göra världens mest lästa bok ännu mer känd och tillgänglig.

Kontakt
Besöksadress
Bangårdsgatan 4 A, Uppsala

Postadress
Box 1235, 751 42 Uppsala

Tfn 018-18 63 30
Fax 018-18 63 31

E-post info@bibeln.se

Org nr 802000-3292

Webbplatser
www.bibelsällskapet.se
www.bibelbutiken.se
www.bibeln.se

Ge en gåva
Välkommen att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete! Använd något av kontonumren nedan.

Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

Tidningen BIBEL
ges ut av Svenska Bibelsällskapet

Ansvarig utgivare
Krister Andersson
E-post krister@bibeln.se

Redaktör/layoutare
Lotta Ring
E-post lotta@bibeln.se

ISSN 1403

Omslagsbild
Madleine Sara, Dina Katanacho, Arabiskisraeliska Bibelsällskapet, Foto Olivia Styles

Tryckeri, Lenanders Grafiska, Kalmar 2014

Att vara bibelöversättare är en grannlaga uppgift. Grundtanken är att vara trogen grundtexterna, men att översätta till nutida språk som går att förstå och ta till sig.

I en värld där närapå ingenting är statiskt förändras ord, deras betydelser och nyanser. Och hur noggrann man än är kan ett tryckfel slinka in och vända upp och ner på budskapet i texten.

Professor Christer Åsberg ger exempel på vad som kan gå snett.

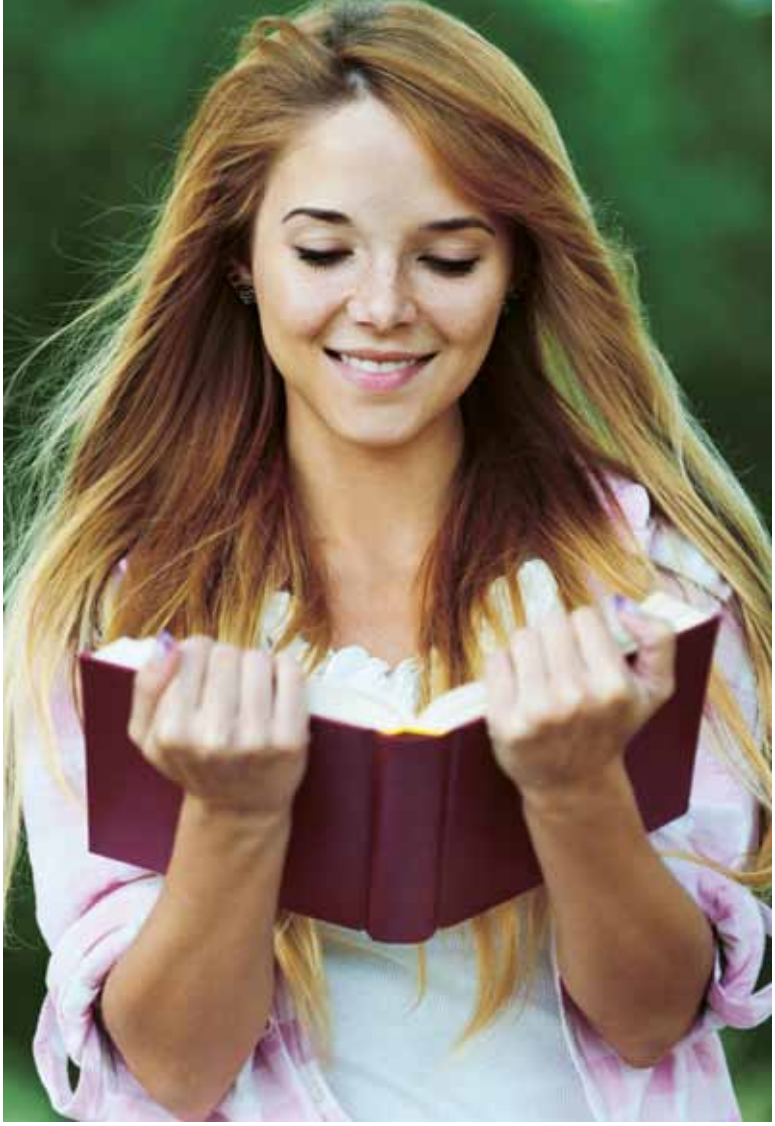

Foto Best Photo Studio

Nya generationer av bibelläsare behöver nya översättningar som anpassas efter hur språket utvecklas, men uppdraget att få allt rätt och riktigt är en utmaning för alla inblandade i processen. Att arbeta med Guds ord är ansvarsfullt.

BIBELMISSAR

– tryckfel, omtolkningar och andra luriga fallgropar

”Har ni rättat många felöversättningar?” Som en av översättarna bakom Bibel 2000 har jag fått den frågan många gånger. Och svaret måste bli nej. Vi rättade inte felöversättningar i 1917 års bibel.

Att så mycket ser annorlunda ut beror på att ingen översättning av en och samma text kan vara den andra lik. Det hänger i första hand på att det egna språket, för oss alltså svenskan, förändras över tid, i andra hand på att stilideal kan skifta. En period ska bibelspråket vara högstämt och enhetligt, en annan period ska det vara vardagligt och varierat, ibland lättläst och nutida, ibland litterärt och traditionellt. Även översättningsideal kan skifta, tidvis ganska ordagrant, tidvis tämligen fritt. Till det kommer att textunderlag ändras (ett dramatiskt exempel är Dödahavsrullarna), att ökad kunskap om grundspråkens grammatik och ordförråd tillkommer tack vare jämförande språkforskning osv. Oftast är det därför fel att tala om ”felöversättning” även om översättningen inte är ”rätt”.

Seriösa bibelöversättningar utgår från grundtexten, man följer inte den äldre översättningen i spåren och ställer till rätta. Eller med andra ord: vi rättade inga felöversättningar, däremot konstaterade vi att något här och där var fel på något sätt, i 1917 eller i andra, svenska och utländska, översättningar.

Bra eller inte bra?

När Jesus, Mose och Elia har en konferens på Härlighetens berg blir Petrus överväldigad och utbrister: ”Det är bra att vi är med!” Han menar att han och hans kamrater ska bygga hyddor åt de tre stora. Hieronymus latinska översättning Vulgata har: ”Bonum est nos hic esse” (Det är bra att vi är här). En ny ver-

sion, Neo-Vulgata, gavs ut av Vatikanen 1977. Av en ren händelse slog jag upp Matteus 17:4 och fann till min förvåning: ”Bonum est non hic esse”, det vill säga ”Det är bra att inte vara här”, det vill säga nos (vi) hade blivit non (inte).

En utgåva av King James Version 1631 fick också problem med negationen genom att sjätte budet i 2 Moseboken 20:14 kom att lyda: ”Du skall begå äktenskapsbrott”, och därmed erhöll öknamnet ”The Wicked Bible” (Onda bibeln).

Och i en annan, 1653, föll en viktig negation bort i 1 Kor 6:9: ”Vet ni inte att den orättfärdige ska ärva Guds rike.” Inte så konstigt kanske att redan den första läsutgåvan av KJV i Psaltaren 119:161 utbrast: ”Tryckare (”printers”) har förföljt mig utan anledning.” Det skulle ha varit ”princes”, det vill säga ”furstar”.

Foto: Skotska Bibelsällskapet

Inte heller King James Version (KJV) har sluppit ifrån tryckfel. I Storbritannien firade man 400-årsjubileet av KJV med pompa och ståt 2011, i Edinburgh med bibeltårta.

Christer Åsberg var huvudsekreterare i Bibelkommissionen 1973–2000 och Bibelsällskapets översättningssekreterare 2001–2007.

Tokiga tryckfel

I sista stund räddade blivande ärkebiskopen Eidem 1917 års översättning från fadäsen att Paulus skulle ha ”lämnat kvar sin mantel i Trosa” (2 Tim 4:13). Staden ifråga hette ju Troas. Bibelkommissionen råkade ut för sådant främst i korrekturen inför utgivningen av NT 81. Den besatte i Gerasa i Mark 5:7 vädjade inte till Jesus om att slippa bli fotograferad, ”Plåta mig inte”, han sa: ”Plåga mig inte.” Än värre i en fotnot till Rom 16:21: ”Paulus fick hustrun i Jansons hus vid sitt första försök”, vilket förstås skulle vara: ”husrum i Jasons hus vid sitt första besök”.

De många tryckfelen berodde dels på att vi befann oss i ett övergångsskede mellan gammaldags sättning och ny datateknik, dels på att tryckeriet var helt inriktat på kommittébetänkanden av mer prosaiskt slag. Ovana och brådska var säkert bovarna bakom de många engelska tryckfelen.

När vanan vinner

Men tryckfel är en sak, felöversättningar en annan. Den vanligaste felkällan är en missriktad förkärlek för en äldre formulering som motiveras av fromhet eller traditionellt sinnelag. Låt oss gå tillbaka till Matt 17:4. Det finns ingen dativform som motiverar den gamla översättningen ”Här är oss gott att vara” med dess psykologiska inlevelse. Ändå dyker formuleringen upp även i en del nutida översättningar. I sådana fall är det rimligt att tala om ”felöversättning”, eftersom man mot bättre vetande, inklusive sitt eget, av traditionsskäl har valt en översättning som saknar underlag i grundtexten.

Någon vers tidigare, 17:2, står det i både 1917 och 2000 att Jesus ”förvandlades”, medan reformationsöversättningen 1541 och Luther skrev att han ”förklarades”, det vill säga ”upplystes”. Förändringen beror inte enbart på språkets förändring, att ’förklara’ har ändrat betydelse. Det grekiska verbet återges bättre med ’förvandla’. Så man kan säga att man redan 1917 ändrade en felöversättning, ja, redan 1793 års gustavianska översättning hade ”ändrade utseende”.

Men det är också möjligt att Luther och hans efterföljare gjorde en lyckad översättning genom att specificera den förvandling som beskrivs i det följande, alltså att de tillämpade en dynamisk översättningsteknik.

Knepiga beslut

Det är inte bara traditionsskäl som kan förleda en översättare att göra fel. I Psaltaren 8 återger New Revised Standard Version originalets ”en människa” med plural, ”human beings”. Det är helt okej, ordet syftar på människosläktet. NRSV har valt flertalsformen för att texten ska bli könsneutral, och det är väl också okej – i Ps 8. Men det leder till en felöversättning i Hebreerbrevet 2:5–7 där psalmen citeras.

Brevets författare vill att ordet ”människa” ska syfta på Kristus, det är ju brevets huvudpoäng, som försvinner när det står ”en liten tid lät du dem vara ringare än änglarna”. Det goda uppsåtet har lurat översättarna till en felöversättning eller har åtminstone gjort det svårare att förstå Hebreerbrevet. Ett varnande exempel på att politisk korrekthet kan gå ut över troheten mot grundtexten.

Christer Åsberg

ATT GÖRA DET OMÖJLIGA

Några reflektioner kring nyöversättningen av Galaterbrevet

Att arbeta med bibelöversättning är att aktivt arbeta med bibeltolkning, skriver Jonas Holmstrand. Han rapporterar från arbetet med provöversättningen av Galaterbrevet som pågår just nu. Även delar av Lukasevangeliet översätts. Texterna kommer att publiceras nästa år.

Att översätta har beskrivits som ”det omöjligas konst”. I princip är det riktigt. Olika språk har olika strukturer och förutsätter skilda tankevärldar. Därför går det inte översätta en text från ett språk till ett annat med mindre än att man förändrar texten.

En översättning är alltid en tolkning av den ursprungliga texten. Ju större skillnaderna är mellan språken, desto större blir det tolkande inslaget i översättningen.

Aktiv bibeltolkning

Då man översätter en två tusen år gammal text, blir det tolkande inslaget naturligt nog betydande. Att aktivt arbeta med bibelöversättning är därför att aktivt arbeta med bibeltolkning. Att göra nyöversättningar av bibliska texter motiveras alltså inte bara av att översättningens språk börjar bli ålderdomligt – det är också en naturlig del av ett vitalt och levande umgänge med texterna.

Foto Alexander Raths

Lagom till Bibelsällskapets 200-årsjubileum nästa år ska de pågående provöversättningarna av Galaterbrevet och delar av Lukasevangeliet publiceras. Då får både fokusgrupper och allmänhet möjlighet att kommentera och göra tummen upp eller tummen ner innan nästa steg ska tas.

Översättningen av Nya testamentet i Bibel 2000 gjordes på 1970-talet och är präglad av de tolkningar av texterna som gjordes på den tiden. En del av de tolkningarna är i dag ifrågasatta.

Som exempel kan nämnas den rekonstruktion av brevsituationen som översättningen av Galaterbrevet i Bibel 2000 utgick ifrån: de paulinska församlingarna i Galatien hade fått besök av judekristna missionärer som underkände och förtalade Paulus och lärde att de icke-judiska galaterna måste låta omskära sig och hålla den mosaiska lagen för att vara fullvärdiga medlemmar av Kristusrörelsen. I Galaterbrevet bemöter Paulus missionärernas förtal och lära i ett försök att förmå galaterna att inte lyssna på dem.

Den här rekonstruktionen av brevsituationen har färgat översättningen i Bibel 2000. I Gal 2:12 har till exempel ett grekiskt uttryck som vanligen betyder ”de omskurna” översatts ”de som höll fast vid omskärelsen”.

I 3:4 har ett grekiskt verb som alltid annars i Nya testamentet har betydelsen ”lida” återgetts ”vara med om”, och i 6:13 har en formulering som borde betyda ”de som låter omskära sig” översatts ”dessa som håller på omskärelsen”.

Men den här rekonstruktionen av brevsituationen är i dag ifrågasatt. Det finns, menar man, en hel del i Galaterbrevet som tyder på att brevets adressater snarare är utsatta för förföljelse och att den förföljelsen skulle kunna undvikas genom att adressaterna lät omskära sig och så att säga blev judar fullt ut. Grundproblematiken i brevet skulle i så fall handla om förhållningssättet till förföljelse och lidande. Mot den bakgrunden kan det vara lämpligt att söka andra översättningar än Bibel 2000 i bland annat de tre nämnda passagerna.

> *”En översättning är alltid en tolkning.”*

Ifrågasatta tolkningar

Ett annat exempel på en tolkning i Bibel 2000 som är ifrågasatt är översättningarna ”tron på Jesus Kristus”, ”tron på Guds son” och ”tron på Jesus Kristus ” i 2:16, 20 respektive 3:22.

I grekiskan står i dessa fall Jesus Kristus och Guds son som genitivattribut till ordet ”tro”, och allt fler bibelvetare menar att dessa formuleringar åsyftar Jesu Kristi tro eller trofasthet snarare än tron på Jesus Kristus och att de därför bör översättas med genitivattribut också i svenskan. Detta översättningsalternativ måste i dag åtminstone anges i en not. Ett tredje exempel är formuleringen i 3:24 att ”lagen varit vår övervakare tills Kristus kom”. Ordet ”övervakare” ger mer negativa associationer än vad det bakomliggande grekiska ordet gör. I dag, då man är mer benägen att se Paulus ”judiskhet” än vad man var på 1970-talet, kan det vara motiverat att här välja ett mer positivt ord, såsom ”uppfostrare” (så 1917 års översättning). Det här var några exempel på tolkningar i Bibel 2000 som

Jonas Holmstrand är docent och universitetslektor i Nya testamentets exegetik vid Uppsala universitet och provöversättare för Svenska Bibelsällskapet.

i dag är ifrågasatta. Men det finns också fall där svenska språket har förändrats på ett sådant sätt att det som uttrycks i Bibel 2000 inte längre motsvarar det som översättarna antagligen avsåg att uttrycka.

Bröder eller syskon?

Ett exempel är tilltalet ”bröder”, som upprepas flera gånger i brevet. Det bakomliggande grekiska ordet används naturligt om grupper som omfattar både män och kvinnor. Antagligen var det tänkt att det svenska ordet ”bröder” på samma sätt skulle inkludera också kvinnor.

Ordet ”broderskap” användes ju på ett icke könsexkluderande sätt till exempel i franska revolutionens slagord och i namnet ”Broderskapsrörelsen”. Men Broderskapsrörelsen har nu bytt namn, och det finns anledning att tro att ordet ”bröder” är mer könsexkluderande i dag än vad det var på 1970-talet. Här finns alltså anledning att söka andra översättningsalternativ, såsom ”bröder och systrar” eller ”syskon”.

Att översätta är det omöjligas konst. Just därför finns det skäl att då och då göra nyöversättningar av Galaterbrevet och andra bibeltexter, även om det finns äldre översättningar på någorlunda begriplig svenska. Att nyöversättningar görs är ett uttryck för en levande tolkningstradition.

Jonas Holmstrand

1 000 utbildade bibeläventyrare

Bibeläventyret har utbildat tusen instruktörer sedan starten 1999. Detta firades i samband med en kurs på Åkerögården, som dessutom fick en unik prägel tack vare att döva deltagare och deras tolkar gav bibelkomunikationen nya dimensioner.

Andra veckan i februari hade Bibeläventyret en på många sätt historisk kurs på Åkerögården utanför Norrtälje. Förutom 32 nyutbildade instruktörer som var peppade att få gå ut i sitt sammanhang för att möta elever så var det två saker som gjorde kursen unik.

Det första var att vi utbildade instruktör nummer 1 000. Sedan starten av Bibeläventyret 1999 har nu 1 000 församlingsarbetare, volontärer och anställda gått igenom en av Sveriges bästa utbildningar och fått licens att utföra Bibeläventyret.

Instruktör nummer 1 000 blev Catarina Söderlind, församlingsassistent i Österåker-Östra Ryds församling, Åkersberga.

Jonas Magnusson överraskar Catarina Söderlind, bibelinstruktör nummer tusen, med en bukett tulpaner.

Det andra som gjorde kursen unik var att vi för första gången teckentolkade hela utbildningen. I samarbete med det teckenspråkiga arbetet i Strängnäs stift deltog två tolkar, fyra hörselskadade och stiftspedagogen Gun Carlzon i kursen.

Gruppen deltog för att sedan kunna föra diskussionen vidare. Ska Bibeläventyret göras om för att fungera i det teckenspråkiga arbetet, och i så fall hur?

En av kursens höjdpunkter var den andakt som gruppen ledde. Vanligt vid våra utbildningar är att deltagarna erbjuds att ta hand om morgon- och kvällsandakter, och en av kvällarna fick de hörselskadade leda gruppen i en tyst andakt. Sånger, böner och betraktelse genomfördes med hjälp av tecken, och trots att vi som inte talade språket förstod allt, var det många av oss som berördes djupt av andakten.

Det är ett mycket spännande arbete som nu påbörjas i och med detta, och vi hoppas få se ett material inom en snar framtid.

Olof Brandt, koordinator

Foto Olof Brandt

Hon bygger broar

För fyra år sedan blev Dina Katanacho ombedd att leda arbetet i det arabiskisraeliska bibelsällskapet, men det har varit en utmaning för henne. Att bo i norra Israel, i ett mansdominerat samhälle, innebär att hon har mötts med skepticism och ibland även med fientlighet. Dessutom är hotet om krig aldrig långt borta.

Dina Katancho.

Hon har hunnit uppleva många våldsutbrott, och varje dag skickar hon sina tre unga söner till skolan med hjärtat i halsgropen. I skolan har barnen fått träna sig i hur de ska agera vid uppblossande väpnade konfliker.

Envis och ivrig

Det som är utmärkande för Dina är hennes beslutsamhet och iver. Hon brinner för Guds ord, oavsett vilka hinder som kommer i hennes väg. Det är där projekt Magdalena kommer in. Det syftar till att stärka minoriteten av kristna, särskilt kvinnorna. I bibelhuset i Nasaret håller Dina månatliga frukostmöten för kvinnor i församlingstjänst. De kommer från hela Israel och Västbanken, kvinnor som vill uppmuntra varandra i sitt arbete.

– Kvinnorna är inkörsporten till familjerna, säger Dina.

För att stödja marginaliserade och utsatta människor anordnar Dina workshops för personal som arbetar med misshandlade på kvinnojourer. Hon håller även seminarier tillsammans med lokala kyrkor om äktenskap. Som arabisk kristen boende i Israel har Dina en unik möjlighet till nära samarbete med det israeliska bibelsällskapet och det palestinska bibelsällskapet. Det finns alltså tre olika bibelsällskap i Palestina/Israel-regionen.

– Varje bibelsällskap har sina egna styrkor. Vår roll är att vara brobryggare, säger Dina.

KRAFT*full*

Det finns kraft att hämta i gemenskap med andra och det finns kraft att hämta i Bibeln. När man lever i ett samhälle där man ofta blir ifrågasatt behöver man stötta varandra. Projekt Magdalena gör det möjligt.

Madleine Sara är ofta huvudtalare vid både de retreater och frukostmöten som arabiskisraeliska bibelsällskapet anordnar. Hon är kristen familjerådgivare och undervisar på Bethlehem Bible College. Hon delar Dina Katanachos dröm och arbete för en frizon där folk får hämta kraft i en många gånger komplicerad vardag.

– Jag fick en vision för nästan 12 år sedan, jag såg framför mig hur vi som kristna kvinnor skulle kunna påverka vår vardagsmiljö om vi var riktigt engagerade i olika områden i vårt samhälle. Vi skulle faktiskt kunna fungera som agenter för förändring, berättar Madleine.

– Mitt hjärta klappar för att se kvinnor uppmuntra varandra. Jag vill låta dem komma till en plats, en säker plats, för att dela kamper och vardagsbekymmer. Samtidigt som det är en station där de får fyllas med nytt bränsle.

Samtal och diskussioner varvas med lek och fysisk aktivitet under familjeretreaten i Nasaret.

omsorg

Madleine Sara.

Hon talar om behovet av en plats där man kan få vara öppen och ta emot kärlek och omsorg när så mycket annat i livet är kravfyllt och många gånger farligt på grund av de politiska spänningarna.

Mycket av hennes vision ryms i arabiskisraeliska bibelsällskapets projekt Magdalena, vars grundtanke är att ge människor bibelkunskaper och mentala verktyg som gör dem starka i sin vardag. En del av projektet består av retreater för mödrar och deras barn. Tillsammans får de utforska Bibeln, men också fördjupa sina relationer.

Kampen skapar avstånd

– Jag tror att den här typen av brobyggande mellan mödrar och söner och döttrar är mycket viktigt i ett samhälle som vårt där vi ofta undertrycks. Människor får kämpa så mycket här. Ibland går det ut över hem och relationer. Ibland är man inte ens medveten om sina handlingars konsekvenser och hur de skapar avstånd.

Nabil och mamma Kahloob på retreat.

– Det jag vill är att se till att avstånden mellan barn och deras föräldrar krymper. Det är mycket viktigt om vi vill se Guds rike spridas. Vi kan gå tillbaka till Bibeln och se hur Gud lär oss hur han bygger upp familjen. Är familjerna starka kan kyrkorna bli starka, och även samhället.

– Jag tycker också att det är mycket viktigt för kvinnor att samlas till gemenskap. Vi är verkligen relationella, kloka och emotionella, och mycket händer när vi relaterar till andra.

Mera mod

Madleine blir uppmuntrad av att se hur kvinnor har utbyte av varandra och uppmuntrar varandra. På retreaten med mödrar och barn där hon nyss medverkat har hon märkt hur mammorna vågar ta mer självklar plats, att det betytt mycket att tillsammans med barnen få diskutera igenom problem och förhållningssätt som rör barnens framtid. De har testat tankar och funderingar utifrån vad som står i Bibeln. Och så har de lekt och busat allihop som de inte gjort förr.

– Jag tycker att det är mycket viktigt att de får komma tillsammans på ett säkert ställe i en trygg och skön miljö med trygga människor. Kontakten mellan barn och föräldrar som jag såg i morse var verkligen mycket gripande, och jag vet att detta arbete bör få fortsätta.

– Kvinnor här kämpar ofta med låg självkänsla och en riktigt skadad självbild. Vi behöver varandra, inte för jämförelser och tävlan utan för uppmuntran. Kvinnorna som kommer till våra samlingar blir också mer grundade i Guds ord, vi höjer bibelkunnandet och medvetenheten. Det får konsekvenser.

Madleine tänker att kvinnorna måste sluta minimera och förnedra sig själva. Mycket ledning går att hämta i Bibeln. Om Gud respekterar kvinnorna, om han väljer Maria till att föda Jesus, ja, då är de värda att behandlas med respekt i dag.

– Jag tror att när du börjar känna dig mer självsäker, då börjar du att lysa. Det börjar synas på utsidan. Vad som händer inuti lyser igenom.

Textbearbetning Lotta Ring, foton Olivia Styles

Rhadia Qubty har arbetat på Nasarets kristna sjuhus som socialassistent. Hon kommer ofta till frukostmötena som är något av en fristad med mersmak.

Hopp och beskydd

Dina Katanacho, chef för det arabiskisraeliska bibelsällskapet, säger att hon vill dela Guds kärlek på handfasta och kreativa sätt. Hon tycker om att bygga relationer. En insats som bibelsällskapet gör är att samverka med boenden för misshandlade kvinnor i Galileen.

– Tanken är att uppmuntra och stötta kvinnorna så att de klarar att gå vidare i sina liv.

Tagreed, som är chef för en av kvinnojourerna som Dina besöker berättar:

– Vi tar emot flickor i åldrarna 13 till 25 år. De är här av olika anledningar, men främst för att de är utsatta för våld i sina hem. Det handlar om fysisk misshandel och sexuella övergrepp. Oftast stannar de i upp till tre månader, men ibland ett halvår om situationen varit komplicerad. Mitt hjärta klappar för att hjälpa dem.

Uppdrag att skydda

– När jag var tonåring kunde jag själv uppleva förtryck, inte på den nivå som de här tjejerna gör, men jag har ändå en insikt i vilken problematik som finns. Det finns så många svårigheter, både känslomässigt och i praktiken.

– Mitt första uppdrag är att skydda dem fysiskt, och mitt andra är att skydda dem psykiskt. Sedan måste jag lära dem att ta hand om sig själva. En dag behöver de lämna centret, de kan inte stanna här för evigt även om de vill.

Vanligt med trafficking

Flickor från alla samhällsskikt kommer och söker skydd, men oftast är det unga kvinnor från enklare förhållanden. Ibland nämner de en anledning som senare visar sig vara allt mer komplex med sexuella övergrepp och annat lidande. Prostitutionen i Israel är vanlig, och extremt många flickor blir offer för människohandel, trafficking. När någon söker sig till centret är det ofta som tragiska livsöden nystas fram allt eftersom.

– Det blir även markant att vi brottas med en generationsklyfta där barn är öppna för ny teknik och influenser från omvärlden. Föräldrarna kämpar för att hantera detta. På centret arbetar vi både med unga kvinnor och deras familjer för att försöka hantera situationen, berättar Tagreed.

Tid att läka såren

Dina beskriver hur de ser till att flickorna på centret får komma ut och göra normala aktiviteter, som att åka till havet och simma tillsammans. Sådana små saker är viktiga för återhämtningen.

En flicka berättar att hon aldrig fått åka och simma tidigare. Hennes far och styvmor tog henne ur skolan i slutet av årskurs 7 för ett arrangerat äktenskap med hennes styvmors brorson. Hon ville fortsätta att studera. Till slut rymde hon hemifrån och familjen tog sin hand ifrån henne. Nu bor flickan på hemmet med sin 16-åriga storasyster som har hunnit vara gift i två år. Flickans dröm är att bli socialarbetare och driva ett kvinnocenter och ta hand om andra flickor som behöver skydd. Storasystern vill bli läkare.

Samarbetet med kvinnojouren är tänkt att leda till att flickorna ser att det går att börja om, att det går att försonas med det som varit och ta sig vidare. De som vill och önskar får möjlighet att ta del av Bibeln. Fastän Dina är liten och lätt i kroppen står hon stadigt förankrad i Guds ord och räcker gärna ut handen när det svajar för andra.

Foto Olivia Styles

Tagreed, chef för en kvinnojour i Nasaret, tillsammans med Dina Katancho och två av kvinnojourens medarbetare.

Fakta: Projekt Magdalena – kvinnokraft via Bibeln

Projektet skapar en trygg ram för lokala kvinnor att interagera med varandra och att använda sina gåvor till Guds ära i ett samhälle där de själva ofta är marginaliserade och begränsade. Projektet skapar en stimulerande miljö för kvinnorna där de får fördjupa sig i Bibeln och utbilda sig i aktuella ämnen. De producerar en egen familjetidning med biblisk inriktning. Arbetet med tidningen ger kvinnorna en chans att göra tjänst på ett sätt som är accepterat inom kulturen.

DET GÅR BRA NU

58 biblar klara, 42 kvar innan målet är nått

Bibelsällskapet deltar i en satsning tillsammans med United Bible Societies som går ut på att slutföra hundra bibelöversättningar under en period av tusen dagar. Det handlar om översättningar av hela Bibeln, både GT och NT, på språk som talas av mer än 50 000 personer och som ska gagna alla kyrkor i området.

Vi berättade om projektet i Bibel nr 3 förra året, och nu är det dags att rapportera hur arbetet fortskrider. Så här långt är 58 översättningar klara! 13 av dessa har också hunnit publiceras och finns tillgängliga för läsarna. Fortfarande behövs 10,5 miljoner kronor för att slutföra projektet inom beräknad tid.

Så här kommenterar pastor Peter Adjwok, Malakal SIC Church i Sydsudan, bibelöversättningen till shilluk:

– Jag kommer från en fiskeby. När du går ner till floden tar du med dig ett nät eller ett metspö med krok. Jag jämför Bibeln med nätet och kroken. Du kan inte dela Guds ord om du inte har med dig Bibeln. Jag är verkligen lycklig. Den här översättningen till shilluk kommer att vara ett viktigt redskap och vara till nytta för vår kyrka.

Under året har United Bible Societies globala översättarteam även utbildat 538 nationella översättare och bibelsällskapsanställda fördelade på hundra bibelsällskap.

Vi hjälper till allt vi förmår

Svenska Bibelsällskapet ansvarar i år för översättningsarbetet i Botswana till språket kalanga och tryck och publicering av Bibeln på sidama i Etiopien och på språken chichewa, yao och tumbuka i Malawi.

Vi bidrar även med pengar till projekt där det globala teamet anser att behovet är akut. Varje översättning är en stor satsning där personalen och dess kompetens behöver tas till vara tills sista punkten är satt. Eventuella ekonomiska avbräck som gör att utbildad personal måste söka andra arbeten innebär att kompetens förloras, processen avstannar och en omstart blir än mer resurskrävande.

Nu siktar vi på att få de 42 översättningar som är kvar i 100/1000-projektet i hamn!

Lotta Ring

100/1000
1000 DAGAR. 100 ÖVERSÄTTNINGAR

Foto Gustaf Hellsing, IKON

Sören Ekström, före detta statssekreterare och generalsekreterare i Svenska kyrkan, delar med sig av ett av sina favoritbibelord.

Favoritställe i Bibeln

1 Kor 10:17

Eftersom brödet är ett enda är vi – fast många – en enda kropp, för alla får vi vår del av ett och samma bröd.

Valet av bibelvers speglar känslan i nattvarden där vi i en öppen ring möter Gud tillsammans med andra människor i generationer före oss och nu.

Lite senare i texten säger Paulus: ”Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra.”

På en buss i Stockholm hörde jag några ungdomar prata om rättvisa. En grabb slängde ur sig att han för sin del inte brydde sig. Då brast det för en av flickorna. Hon ropade så det hördes i hela bussen: ”Så länge en enda människa svälter kan *du* inte vara riktigt lycklig!” En predikan i ett dussin ord.

Sören Ekström, Uppsala,
av regeringen utsedd ledamot i Bibelsällskapets bibelfond

Foto Dag Sinerno

Guo Dong Ran, 10 år, har trängt sig ut ur den överfulla kyrkan i sin hemby i Henanprovinsen. Folket i byn har väntat länge på bibeltransporten över bergen och kyrkan är packad. Nu ville Guo Dong Ran börja bläddra i sin nya bibel som han just tagit emot. Han lovar att läsa i den varje dag. Han talar om att det är hans mormor som berättat för honom om Jesus. Föräldrarna är inte kristna så han gick ensam till kyrkan.

Biblar till Kina

Under våren och sommaren satsar vi särskilt på Biblar till Kina-projektet. Förra året kunde vi bidra med 40 600 biblar till dem som väntar på en bibel och i år satsar vi på 50 000.

Många har redan gett ett bidrag och det är vi väldigt glada och tacksamma över. Vi är en bit på väg. Varmt tack!

Genom att vi bekostar bibelpapperet kan bibeltryckeriet i Nanjing hålla tryckpressarna igång. Papperet till en bibel kostar tio kronor.

Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

Studenten och Bibeln

Jiang Yuchun i Nanjing är en gammal trotjänare inom bibeldistribution, men han växte upp under den tid då man smög till kyrkan om kvällarna och 20–30 troende delade på en bibel. Nu bidrar han genom att ha ett försäljningsställe för biblar. Efterfrågan är stor, och han märker att det finns ett ökat intresse bland unga. Det är lite friare nu än när Jiang var ung. Många kommer och diskuterar trosfrågor med honom eftersom det är så ont om pastorer i församlingarna. Han berättar att studenter som kommer från stan har råd att köpa sina biblar, men de som kommer från landsbygden har det värre. De måste lägga sina få slantar på skolavgifter.

– En ung man kom in tre gånger i butiken utan att handla något. Den tredje gången frågade jag honom varför han kom så ofta. Han berättade att han ville köpa en bibel men att han inte hade råd. Han återkom till affären för att läsa i Bibeln där.

– Då gav jag honom en bibel och sade att om han vid någon tidpunkt före Kristi återkomst skulle ha råd att betala för den så skulle han göra det, annars var den hans ändå!

LÄSTIPS

Bibelbutikens Aila har ordet:

Sommar, ett ord som ger associationer! Sommarlov, skolavslutning, simskola, smultron, åska, fisketur, sönderskrapade knän, glass. Tältmöten med den där speciella doften av fukt och kyla blandat med värmen och doften av gasol. Knott och härlig sång!

Sommaren är här igen, och jag säger bara: Välkommen kära vän, vad vill du ge mig i år?

Tänk att få ta emot sommaren som en gåva till oss här uppe i kalla norden från vår Herre. Han vet att vi behöver det ljus och den värme som denna årstid kan och vill ge oss. Oavsett om det blir soligt och varmt eller regnigt och kallt ska vi vila och samla kraft. Jag tänker i alla fall bada, cykla, ro, springa, resa, grilla, läsa, promenera, leka och gå på ett och annat tältmöte, allt i en salig huller om bullerblandning! *Sommarhälsningar!*

Aila Luotomäki, Bibelbutiken

Beställ dina varor via www.bibelbutiken.se eller ring 018-18 63 39. Du kan även skicka in talongen nedan! Tack!

Måne och sol
(Britt G Hallqvist)

Bönbok för stora och små som tagits fram inför Britt G Hallqvists 100-årsjubileum.

Best nr 1876
Pris 169:-

49 kvinnor i Bibeln
(Eva Söderström)

Lär känna 49 kvinnor i Bibeln på ett nytt sätt i ord och bild. Konstnären och religionsvetaren Eva Söderström har på ett personligt och färgstarkt sätt gett uttryck för många tankar i sina bilder. *Inbunden*

Best nr 1852 Pris 219:-

Gud är ett verb
(Ola Wikander)

Den hebreiska Bibeln (Gamla testamentet) är en av grundtexterna i vår världs idéhistoria. Religions- och språkvetaren Ola Wikander visar hur mycket av dess tankar som är högaktuella än i dag. Här kan man finna bakgrund till nationalism, cynisk skepticism, messiansk och apokalyptisk framtidstro, lärd livsvisdom – och vacker poesi.

Best nr 1871 *Inbunden* **Pris 259:-**

Guds vänliga hälsningar
En inblick i kristen tro (Marcus Hector)

Vad innebär det att Gud är treenig? Hur ska jag bearbeta mina tvivel? Vilket är kyrkans uppdrag? Kan under ske? Varför behöver människan omvända sig? Hur kan man tro på en god Gud när världen är så trasig?

Best nr 1882 *Häftad*
Sommarpris 199:- (259:-)

Allt är faktiskt inte Guds fel
(Jan Carlquist)

Hur gör man när man ”upplyfter sitt hjärta”, kan askan verkligen vittna om liv, är 17 ett värre olyckstal än 13, på vems sida står Gud när kristna slåss? Jan Carlquist söker svaren. *Häftad*

Best nr 1870 Sommarpris 139:- (179:-)

Upptäckartärningar
Gör Bibeln levande

Ett material som skapar grunden för ett bibelstudium – med hjälp av två tärningar.

Best nr 1877 Pris 198:-

Mannen som aldrig byggde en veranda
och 26 andra texter om kvinnor och män i Bibeln (Ylva Eggehorn)

Varför skrattar Sara så bittert när hon får veta att hon är gravid? Hur tänker Jona som accepterar sitt uppdrag först efter en resa genom fiskmagen? Och vem är Henok – mannen som aldrig byggde en veranda? *Pocket*

Best nr 1880 Pris 79:-

Vilken Bibel?
(Jonas Dagson)

En presentation, analys och jämförelse av tjugoen svenska översättningar. *Häftad*

Best nr 1869
Pris 189:-

Jag beställer följande varor från Bibelbutiken:

Sommarläsning (talongpriserna gäller till 140918):

- ☐ Måne och sol, 169:- (nr 1876)
- ☐ Upptäckartärningar, 198:- (nr 1877)
- ☐ 49 kvinnor i Bibeln, 219:- (nr 1852)
- ☐ Gud är ett verb, 259:- (nr 1871)
- ☐ Guds vänliga hälsningar, 199:- (259:-) (nr 1882)
- ☐ Allt är faktiskt inte Guds fel, 139:- (179:-) (nr 1870)
- ☐ Mannen som aldrig byggde ... , 79:- (nr 1880)
- ☐ Vilken bibel?, 189:- (nr 1869)

Jag vill bidra med 50 kr extra till förkryssat projekt när jag handlar böcker:

- ☐ Ecuador, Pionjärmission, 50:-
- ☐ Bolivia, Familjer i riskzonen, 50:-
- ☐ Kuba, Bibelutdelning, 50:-

Sänd talongen till:
Bibelsällskapet
Box 1235
751 42 Uppsala

Namn och adress: _____

Varmt tack till dig som ger bidrag till våra projekt!

BIBEL SÄLLSKAPET

En kort beskrivning

Svenska Bibelsällskapets uppdrag är att göra Bibeln känd, tillgänglig och använd i Sverige och i andra länder.

Visionen är att ständigt öppna nya möjligheter till möten mellan människor och Bibeln. Att översätta och sprida Bibeln och hjälpa människor i olika livssituationer och sammanhang att ta del av Bibelns texter ingår därför i målsättningen för arbetet.

Vi är en ekumenisk ideell förening som leds av en styrelse och ett huvudmannaråd. Huvudmannarådet består av representanter för kyrkor och samfund i Sverige, Svenska Akademien, Vitterhetsakademin och Ekumeniska rådet i Finland.

Svenska Bibelsällskapet är en del av en världsvid gemenskap av 147 självständiga, nationella bibelsällskap förenade i United Bible Societies (UBS). Via UBS stödjer vi med hjälp av våra givare en rad internationella projekt som kretsar kring bibelöversättning, bibelspridning, mission och humanitära insatser. Vi drivs med hjälp av gåvor och vi har 90-konto.

Pg 90 06 26-3 Bg 900-6263

information

Bibeläventyret söker bärarlag

Vi vill ge alla barn Bibelns fantastiska berättelser! Därför arbetar vi med Bibeläventyret som undervisar om Bibelns berättelser i skolan i årskurs fyra och fem. Bibeläventyret har utbildade instruktörer som åker ut i skolorna och möter eleverna med allsidig och saklig undervisning som stämmer överens med Läroplanen.

I dag har vi lyckats berätta Bibelns berättelser för kanske 300 000 barn i vårt land. Vi har fått vara med och inspirera över 1 000 församlingsarbetare, för att inte tala om alla de lärare som vi fått besöka i skolan. All den positiva respons vi fått utmanar oss att göra allt vi kan för att inte bara nå 20–25 procent av landets fjärde- och femteklassare, utan 50–100 procent inom de närmaste åren. För många skolor och småförsamlingar är bristen på Bibeläventyrare eller ekonomin ett hinder.

Arbetet med Bibeläventyret är beroende av gåvor. För många barn är Bibeläventyret enda kontakten med Bibeln och kristen tro. Bibeläventyret skapar förtroende och möjligheter för ytterligare samarbete mellan skola och församling och förenar dessutom Sveriges samfund i ett gemensamt ekumeniskt arbete.

Tillsammans når vi fler barn

För att nå fler barn och kunna utbilda fler instruktörer behövs pengar. Nu finns möjligheten att bli autogirogivare i Bibeläventyrets unika bärarlag. Du bestämmer själv hur mycket du vill bidra med varje månad. Skicka in talongen nedan eller hör av dig till Olof Brandt så får du Bibeläventyrets särskilda autogiroblankett. (018-18 63 32, olof@bibeln.se)

Foto Olof Brandt

Bibeläventyret i siffror
Har funnits sedan 1999.
Har utbildat 1 016 instruktörer.
Hade 1 522 bokade äventyr 2013.
Över 11 000 klasser har besökts sedan starten.
Ett äventyrsmaterial kostar 600 kr.
Ett äventyr tar 4,5 timmar (per testamente).

Jag önskar information eller material kring:

Sänd talongen till:
Bibelsällskapet
Box 1235
751 42 Uppsala

- ☐ Jag vill bli medlem i Bibelsällskapet för: ☐ 200:- per år, eller ☐ 1 000:-, livslångt medlemskap
- ☐ Jag vill få tidningen Bibel 4 ggr/år
- ☐ Jag vill ge till Bibeläventyret varje månad via autogiro
- ☐ Jag beställer folder om Bibeläventyret, antal : ____
- ☐ Jag önskar läsplanen Bibelläsning & Bön 2014
- ☐ Jag önskar beställningsblad för gåvogram Högtid/Minne
- ☐ Jag önskar information kring att skriva testamente
- ☐ Jag vill veta hur min församling kan bli stödförsamling
- ☐ Jag vill få en förteckning över årets insamlingsprojekt

Namn och adress: _____

_____

_____

Telefon: _____

E-post: _____

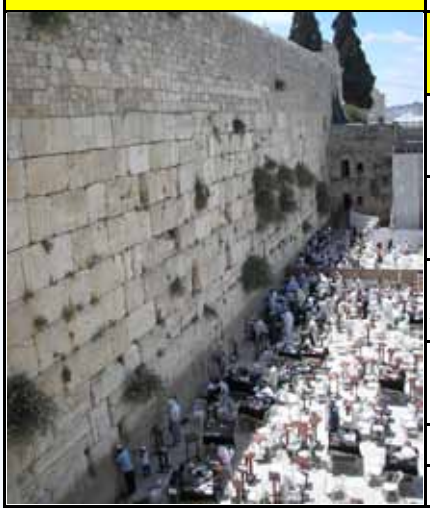

					TRÄ-SPLITTER		BERGS-TOPP	BLÄNKT	SYND	SON TILL JOSEF	KOM ABRAM FRÅN	HUVUD-STAD	SPECIELL	FÖRE GRYNING
					LISTIGA									
					HAR HEMLIGT UPPDRAG						HOVDJUR / SYNDABE-KÄNNELSE			
					VARA RÄDD OM ELLER SE UPP TILL	ÖSTTYSK BIL / BYN DÄR JESUS UPP-VÄCKTE ÄNKANS SON								
												SUDDIG	RUSAT IVÄG	MISS-TÄNKER
					KREATIV FÖRMÅGA / LIGGER VID MÖCKELN									
TYSK BIL	HÄDELSE	MANLIG	TOALETT	TÄTTING / ÄR SVIN-AKTIG					SEG-RAREN					
FERNISSA				GUMMA / LED					BAKAR	VALIDITET	TJUTA / SKOGEN & MARKEN			
GRUND ELLER STÄMMA						KROPPSDELAR ELLER TAR PÅ SIG EN BÖRDA		TROFÉ	SVERIGES RADIO					
			HANDTAG / PROFET I ISRAEL*				ISRAEL SOM FÅTT NOBELS FREDSPRIS	GENLJÖD						TAGIT ELLER SNURRAT
HÄNDA				GODA RÅD / FEL ELLER PACKNING										
PÅ ÖRAT ELLER RÅGAD					TIDS-FÖRDRIV				FRANSK KALVINIST / STYCKE					
PROFET I ISRAEL					ÄR DE FLESTA I MELLAN-ÖSTERN							FRID / BRUTAL		
SVART-MÅLAT / PLÅGAT														
					RÄKNAT TILL GODO	SON TILL ADAM				KOMMIT FRAM TILL				

Korsordsmakare Lars-Göran Ståhl Foto Deror Avi

* Stavning enligt bibelöversättning 1917.

Var med i korsordslotteriet!

Lars-Göran Ståhl ersätter Lännart Olsson som korsordskonstruktör från och med detta nummer. Vill du vara med och tävla med din lösning av korsordet kan du vinna den lilla boken *Jesu ord om kärlek* (Pedagogförlaget). Vi lottar ut fem exemplar. Fyll i talongen och skicka in senast 20 augusti, eller skicka ditt svar på ett vykort. Glöm ej att skriva ditt namn och adress.

Sänd talongen till:
Bibelsällskapet
Box 1235
751 42 Uppsala

Ordet i det gula fältet är: _____

_____

Namn och adress: _____

_____

_____

_____

Kalendarium

16–22 juni
Torpkonferensen, Kumla. Bibelsällskapet har en monter på Stallets övervåning.

4 augusti
Anders Blåberg träder i tjänst som ny generalsekreterare för Bibelsällskapet.

25–28 september
Bibelsällskapet deltar i Bokmässan i Göteborg med en monter. Välkommen!

Bibeläventyrets instruktörskurser i Gamla testamentet:
18–21 augusti 2014
Breanäs, Kristianstad

13–16 oktober
Piperska, Lundsbrunn

Nya testamentet:
24–26 mars 2014
Piperska, Lundsbrunn

20–22 oktober
Piperska, Lundsbrunn

Sänd ett gåvogram!

Via Bibelsällskapet kan du skänka ett vackert gåvogram till någon av dina vänner, uppvakta på högtidsdagen eller hedra någons minne. Samtidigt är du med och bidrar till bibelarbetet i Sverige och i världen. Vi skickar ett fint gåvogram i A4-format till mottagaren med bild och bibelord, din hälsning och en kort rad om att en gåva skänkts till Bibelsällskapet. Skicka ett mejl eller fyll i talongen på sidan 14 för att få beställningsblad! Välkommen att kontakta oss för information!

Gåvogramfrågor:
Lotta Ring, tfn: 018-18 63 36
E-post: lotta@bibeln.se *eller*
Växel tfn, 018-18 63 30
E-post: info@bibeln.se

krönikan

av Maria Hammarström

Teologisk samordnare, Svenska Kyrkans Unga, och ledamot i Bibelsällskapets styrelse och Bibeläventyrets styrgrupp

Förälskad vid 20

”Hur är din relation till Bibeln?” Ja, hur svarar man på den frågan? ”Tackar som frågar, ganska bra”? Eller som en relationsstatus på Facebook ”Det är komplicerat”? I samband med lanseringen av Bibel 2000 blev jag och några andra personer i församlingen där jag jobbade ombedda att tala just om vår relation till Bibeln.

När jag tänkte efter insåg jag att min relation till Bibeln i mycket liknade den jag kan ha till en människa.

Jag växte upp i ett icke-religiöst hem, och min relation till Bibeln liknade på den tiden den relation man kan ha till en kändis, ungefär som kungen. En viktig person som man vet existerar, men aldrig har träffat i verkligheten och inte heller tror att man någonsin kommer att träffa.

I samband med konfirmationen kom jag i närkontakt med Bibeln för första gången, och då i form av 1917 års översättning. Bibeln för mig då påminde om en äldre släkting: någon som man har respekt för och gärna vill ha en relation till, men vars gammaldags sätt att vara och uttrycka sig gör att umgänget lätt känns tvunget och onaturligt. Jag kände mig alltid i underläge gentemot Bibeln, för det var så mycket jag inte förstod.

Först i tjugoårsåldern när jag började läsa vid universitetet mötte jag NT 81 och blev förälskad. Plötsligt var Bibeln någon spännande jag ville umgås intensivt med, och jag var villig att överse med alla eventuella fel och brister. Samtidigt innebar mina teologistudier att jag tvingades tänka till och ifrågasätta mycket av det jag tidigare tagit för självklart om Bibeln, som det blir när man kommer någon riktigt nära. Den intensiva förälskelsefasen övergick så småningom i en varm vänskap, som upprätthölls med samtal flera gånger i veckan, litet mer sällan under tiden som småbarnsmamma av förklarliga skäl.

Och i dag då? Jag och Bibeln är som ett gammalt gift par, som känner varandra tillräckligt bra för att både trösta och provocera. Jag behöver bara sträcka ut handen, så är Bibeln där. Och ändå hjälper den mig att upptäcka nya saker om mig själv varje dag. Det är en livslång relation, och jag är nyfiken på hur den kommer att förändras i framtiden.

Hur skulle du beskriva din egen relation till Bibeln, förresten?